# Näkemyksiä kansalliseen ilmasto- ja energiastrategiaan

**VNS 4, 6 ja 7/2022 vp Valtioneuvoston selonteot: Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma, Hiilineutraali Suomi 2035, Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma**

Maarit Kari, ProAgria Keskusten Liitto

# Yleistä

Poimittu huomioita mm. KAISUsta, MISUsta ja Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategia -suunnitelmista

Tarkastelu painottuu toteutettavuuden mahdollisiin haasteisiin ja tarvittaviin tukitoimiin

Lähtökohtaisesti ei kommentoida tai kyseenalaisteta päästölaskennan ja raportoinnin tai suunniteltujen toimenpiteiden päästövähennysvaikutuksia

# Biokaasu

Biokaasun tuotannon lisäystavoite 1 → 4 TWh (eli +3 TWh)

- Lisäyspotentiaali perustuu lähes pelkästään maatalouden biomassoihin
- Tarvitaan
  - Keskimäärin noin 20 % lannasta ja peltobiomassoista (ml. olki, josta 1,3 TWh)
  - Yhteisymmärrys win-win tuloksesta viljelijät - biokaasun tuottajat (riippumatta siitä, kuka omistaa biokaasun tuotantolaitoksen)
  - Kiinnostusta monipuolistaa viljelykiertoa nykyistä enemmän ”ekojärjestelmäpelloilla” osana biokaasun tuotantoa
    - samalla hoitaa ruoka/rehukasvien viljelyvarmuutta ja kompensoida oljen mittava korjuu
  - Läpinäkyvyys koko tuotantoketjun kustannusrakenteesta ja yhteiset säännöt

ProAgria

# Maaseutukunnat

Maatalous erottuu suurena päästölähteenä maaseutukuntien päästötilastoissa

- Kunnilla velvoite ilmastosuunnitelmiin – tarvitaan **ymmärrys** siitä, että valtaosa maatalouden päästöistä syntyy riippumatta siitä onko ne aktiiviviljelyssä vai ei, jotta ilmastosuunnitelmissa ei synny ”paikallista pahaa mieltä” – ei saa olla edunvalvontakysymys

Biokaasu tulisi nähdä kunnissa mahdollisuutena päästöjen vähentämiseen tilanteessa, jossa lantaa mutta erityisesti peltoa siirtyy 1-vuotisista monivuotisten viljelyyn

- Hankintastrategioissa tarvitaan myös kuntien yhteistyötä, varmaa asiakaskuntaa

Paikallisesti tarvitaan edelleen panostusta jätteiden lajitteluun, jotta energiajae saadaan poltettua puhtaammin ja biojäte biokaasun tuotantoon

ProAgria

# Turvepellot

Suurin potentiaali päästövähennyksiin erityisesti LULUCF-sektorilla

- Pysyvä peltostatuksen muutos/poistuminen jarruttaa kosteikko- ja ennallistamistoimia – tulisi jo nyt määritellä exit -tilanne/ehto: missä tapauksessa peltostatus voidaan palauttaa (perusteenä lähinnä kansallinen ja globaali ruokakriisi)
- Metsittämisen vaikutus on hidas, palauttaminen ruoantuotantoon vaikeaa
    - joutoalueiden metsitystuella hyvä suosio (vaikuttavuus), jatko suotavaa
- Korotetun vedenpinnan viljelyn edistämiseen tarvitaan paikallisia keskittymiä, jotta tuotettavalle biomassalle (erityisesti ruokohelpi, paju) on taloudellisia ja kiinnostavia jatkojalostusmahdollisuuksia
    - Sekä ruokohelvellä että pajulla on lukuisia sovellusalueita kuten biosuodin, energia, kasvualusta, kuivike, biohiili, rakennusmateriaalit jne.

ProAgria

# Aurinkoenergia & ekosysteemipalvelut, maatilat energiaverkon puskurina

Aurinkovoimaloiden ja laajaperäisen lihantuotannon yhdistäminen laiduntamalla mielenkiintoinen yhdistelmä

Ilmeisesti peltostatus poistuu, hyödyntämismahdollisuus ei?

Tähänkin tarvitaan exit -suunnitelma

Sähköomavaraisuuden lisääminen maatiloilla voi muodostua tärkeäksi sähköverkon tasaajaksi

- Maatilat ovat maaseudulla suuria hetkellisen tehon tarvitsijoita – omavaraisuuden lisääminen (erit. CHP-biokaasu tai synteesikaasu, myös pientuulivoima joillain alueilla) keventää sähköverkon kuormitusta
- Tulevaisuudessa maatilat voivat olla myös aktiivisia tasausvoiman tuottajia
    - Isoissa kohteissa synteettinen metaani voi integroitua tähän mukaan

ProAgria